

PROTOKOLL

Projekt	Kaitseväe keskpõlügeni REP
Teema	Detailse lahenduse eelnõu ja KSH aruande eelnõu avalik arutelu
Kuupäev	25.10.2018
Asukoht	Kuusalu Vallavalitsus
Osalejad	Registreerimislehel
Protokollija	Kati Kraavi

Päevakava	1. Kavandatava tegevuse, REPi ja KSH eelnõude tutvustus
	2. Küsimused ja ettepanekud

1. Kavandatava tegevuse, REP-i ja KSH eelnõude tutvustus

- Koosoleku avamine ja üldine tutvustus – Tuuli Vors (T.V.)
- KVKP ja kavandatava tegevuse kirjeldus – Tuuli Vors ja Vahur Karus (V.K.)
- Detailse lahenduse eelnõu tutvustus – Triin Lepland (T.L.)
- KSH aruande eelnõu tutvustus – Eike Riis (E.R.)
- Avalikul väljapanekul laekunud ettepanekud – Tuuli Vors
- Arutelu ja küsimustele vastamine

2. Küsimused ja ettepanekud

I. Porn: Kui paigas on ohuala piir?

T.V.: Koostamisel on ehitusprojekt, milles ohuala piiri täpsustatakse katastriüksuste piires. See piir enam eriti palju ei muutu.

I. Porn: Ohualadele jääb ka eramaid. Mis saab nendest eramaadest?

T.V.: Eramaad jäävad alasse, mis valitsus on oma otsusega määranud. Ohualade kasutamine eramaadel tähendab kokkulepet omanikuga, vaba müüki või sundvõõrandamist. Hetkel need tingimused, mida riik oleks valmis seadma, et eramaid ohualadena kasutada, ei ole minu hinnangul eraomaniku jaoks mõistlikud. Kui omaniku jaoks on vastuvõetavam piirangutega nõustumine ja kasutuskorra seadmine notariaalse lepingu alusel, siis see on läbirääkimiste koht, kuigi on selge, et need tingimused on eraomaniku kahjuks. Seetõttu oleks õiglane riigil omanikule tekitatud kahju kompenseerida ja maa omandada.

I. Porn: Teavitust polnud minu jaoks piisav, sain tänasest koosolekust teada juhuslikult kaks päeva tagasi.

T.V.: Oleme proovinud teavitada nii palju kui suutsime, kuulutused olid lisaks ametlikele teadaannetele ka ajalehes Postimees ja kohalikes ajalehtedes, valdade kodulehekülgedel.

T.L.: Ka planeerimisseaduses on nõutud teavitamine kohalikus lehes, üleriigilise levikuga lehes ja kodulehel. Selliselt on ka selle planeeringu puhul tehtud.

K. Rahu: Kas praegu on olemas plaan, mitu päeva aastas polügooni ala kinni on? Kas planeeringusse on võimalik kirja panna maksimaalne arv päevi, kui polügooni ala on kinni?

T.V.: Vabariigi valitsuse otsuses on kirjas 90 päeva, kuid planeeringusse me ei soovi seda numbrit panna. Esiteks pole ohualad otseselt planeeringu teema. Teiseks teeme planeeringu pikema aja peale ette vaadates ja võib juhtuda erinevaid olukordi, kus see number võib muutuda.

M. Freudenthal: Ohuala kinnioleku ajad sõltuvad ka õppustest, kogu ala pole alati kinni (nt Ohepalu poolse ala sulgemine ei tähenda automaatselt Põhja-Kõrvemaaga kattuva ohuala sulgemist).

V.K.: Hetkel on keskpõlügeni koormus suur, kuna ülejäänud harjutusväljadel ei saa praegu kõiki õppuseid korraldada. Praegu loodame, et Nursipalu harjutusvälja väljaarendamine võtab koormuse keskpõlügenilt vähemaks. Kõik 90 päeva ei ole järjestikused suvekuud, sest juulis tahavad ka meie inimesed puhata. Augustis, kui Scoutspataljon uuesti harjutustega alustab, viiakse õppuseid läbi madalama intensiivsusega, enamjaolt käsituli relvadega. Võib juhtuda, et korraldatakse näiteks rahvusvaheline õppus, mis toimub juunis või augustis.

M. Tikerpuu: Lohutust peaks pakkuma, et Eesti kaitseväge ajateenijatel on välja kujunenud õppetsükkel. Nad tulevad suvel ja sügisel, alustades individuaalse õppega, kus suurte relvadega laskmas ei käida. Suuremad laskmised toimuvad neil kevadel. Läbi aasta pole sõdurid valmis laskma.

K. Raudla: Kas ohualad on samad alad, mis kattuvad Vabariigi Valitsuse määrusega, kus on öeldud, et tegu on alalise väljaõppe aladega? Kas võime rääkida, et ka ohuala on teatud hetkedel väljaõppeala? Kas väljaõppe alal on ala suletud või võivad sinna sellel ajal sattuda ka kodanikud?

T.V.: Need on samad alad. Seal võib toimuda taktikaline väljaõppetegevus, kui see on looduskaitseala kaitse-eeskirjas lubatud. Kindlasti pole see tegevus sama, mis polügoonil. Taktikalise väljaõppe ajal (st ohualata tegevuse puhul), mis toimub sarnaselt üle Eesti riigimetsades, võib kodanik sinna sattuda.

K. Raudla: Mõjude hinnang võiks arvestada kahe harjutusvälja koosmõjuga ja nende alade juurde kuuluvate juurdepääsuteedega.

T.V.: Selleni jõuame Soodla harjutusvälja koostamise juures, mille puhul viiakse läbi sarnane protsess, koostatakse planeering koos keskkonnamõju hindamisega. Hetkel hindame laiendatud ohualade piiri tähistamist keskkonnamõju eelhindamise raames.

K. Raudla: Kas võiksime oodata protsessiga, kuni uus tegevuskava on valmis, et kaks planeeringut moodustaksid ühe planeeringu ja saaksime rääkida sellest, et polügoon laieneb?

T.V.: Suured protsessid ongi tükeldatud väiksemateks osadeks. Tegemist ei ole keskpõlügeni laiendamisega. Täna meil on kiire, sest laiendatud ohualade vajalikus mahus kasutusele võtmiseks on vaja keskpõlügenil välja ehitada erinevad laskeväljad.

T.L.: Oleme ka planeeringu jätnud suhteliselt lahtiseks selliselt, et ka tulevikus oleks võimalus vajalikke tegevusi keskpõlügenil teha ilma uut planeeringut koostamata. KSH käigus oleme hinnanud konkreetseid tegevusi ja kui soovitakse teha nendest tegevustest midagi erinevat, siis on vaja teha KSH eelhindamine ja selle põhjal uued otsused. Kui kõik suured protsessid toimuksid koos, siis oleks kogu projekt veel mahukam ja ajakulukam.

E.R.: Lisan, et keskpõlügen on olemas ja arendusplaanis ette nähtud tegevused tuleb ellu viia. Oleme KSH aruandesse sisse kirjutanud, et kui hakatakse hindama Soodla harjutusvälja mõjusid, siis tuleb hinnata ka koosmõju keskpõlügeniga. Sisend Soodla töösse tuleb meie tööst.

K. Raudla: Mida tähendab, et KSH aruandes on kirjas, et tuleb vältida raba kuivendamist? Kas seda poleks võimalik keelata?

E.R.: Pakasjärve raba ei taha keegi kuivendada hakata. Osaliselt katavad raba servasid liikumiskoridorid. Liikumiskoridore ei võeta servast servani lagedaks. Kaitseväge ei soovi kasutusele võtta neid alasid, mis on nende jaoks ebasobivad. Kuivendamine võib teatud juhtudel mingitel aladel toimuda. Kui hakatakse alasid kuivendada, tuleb leida lahendus, mille puhul järve ei mõjutata. Kui pole sellist lahendust, siis sellel alal ei saa tegevust teha. Planeeringu tasandil pole märgade alade täpne paiknemine teada. Vaatame sõnastuse üle.

K. Rahu: Leidsin hiljuti oma kinnistu piiranguvööndist ning pean Kaitsevält küsima, kui oma maja ehitama tahan hakata. Palun kommenteerige.

T.V.: Teie ise ei pea küsima. Vastavalt ehitusseadustikule on määratud riigikaitsealased objektid, millele on määratud piiranguvöönd. Kui teie küsite omavalitsuselt ehitusluba, siis peab KOV küsima kooskõlastust ka Kaitseministeeriumilt.

Kohalik elanik: Kas Soodla harjutusväljal hakatakse laskma või mitte?

T.V.: Täna ei toimu Soodla harjutusväljal laskmisi, kuid tulevikus hakatakse laskma. Saame teha laskmisi ainult juhul, kui saame tõkestada kõrvaliste inimeste juurdepääsu alale.

K. Rahu: Kustkohast tulid Soodla harjutusvälja mõõtmised?

T.V.: Need määrati Vabariigi Valitsuse poolt. Selle aasta kevadel kehtestatud maakonnaplaneeringus on samuti Soodla harjutusvälja ala sees ning ka seal on asukohavalik tehtud. Piiranguvööndi ulatus tuleb sellest, kas objekt asub linnas või hajaasustuses. See on muuhulgas ka müratsoon, millele saame inimeste tähelepanu juhtida.

K. Rahu: Kaitseväge peaks inimest kaitsma, kuid hetkel ei jäeta meile valikuvõimalust. Keda te kaitsete?

M. Tikerpuu: Eesti riik vähemalt üritab kokkuleppeid seada selle harjutusväljaga seoses. Mõnikord on riigi huvi olnud suurem, kui üksikisiku huvi. Harjutusväljal harjutab meie oma sõdur.

K. Raudla: Kas on olemas variant, et harjutusväli on koguaeg kinni, kuna siin lasevad liitlasväed?

V.K.: Kindlasti lätlased ei tule meile laskma. Meie liitlased, kes siin võivad käia, on Inglismaa, Taani, Prantsusmaa. Suurte laskmiste harjutusi pole mõtet Eestis teha, sest nad saavad selle kõik oma riigis ära teha. Teiste riikide sõdurid võivad siia sattuda suurõppuste ajal.

E. Valkman: Kas võõrriigi sõdur viibib laskeväljal ainult suurõppuste ajal? Minu kodu lähedal seisavad tihti sõdurid valel piiripostil ning mul on kodust väljumine ja sisenemine raskendatud.

V.K.: Laskmiste läbiviija paneb välja laskepostid. Sellel puhul, kui võõrriigi sõdur on sattunud valesse kohta, on meil tehtud viga. Saame parandada seda, et kontrollida, kuhu liitlased oma valvepostid välja pannud.

K. Rahu: Mis on metsamaa raadamiste hulk?

Erinevad vastajad: Keskpõlügeni pindala on ligi 12 000 ha. Põlügeni alal on määratud suur osa raadamiseks, kuid oluline on silmas pidada seda, kui palju tegelikult raiutakse. Praeguseks on raadatud umbes 1500 ha. Raadata on lubatud 6000 ha, milles juba sisaldub praegu raadatud osa. Raadamisega ei lähe kogu ala lagedaks. Harjutamiseks on vaja erinevaid maastike. Raadamise maht on võetud maksimaalne, et me ei peaks hakkama planeeringut muutma. Kogu keskpõlügeni ala pole metsamaa. Alade looduslikkus säilib ka peale raadamist.

V.K.: Ka meile on vaja alasid, mis matkivad Eesti loodust, et sõdur saaks õppida laskmist tüüpilistel Eesti aladel. Soola tahavad kaitseväljased selleks, et oleks kaks koridori, poleks võimalik kuskilt vahelt minna ning saaksime peale suruda teatud taktikalist käitumist.

I. Porn: KSH-s olete välja toonud 2016. aastal tehtud küsitluse. Kui tõsiselt saame seda tänases seisus võtta? Praeguses seisus võibolla inimesed ei vastaks enam selliselt.

E.R.: Küsitluse korraldamine ei toimunud selle projekti mahus, kuid on üks oluline sisend KSH koostamisel arvestades mõju kohalikele elanikele. Müra on samuti aspekt, mis inimesi kõige enam häirib. Kohalikele elanikele on suunatud ka teede võrgu korrastamise ja teavitamise vajaduse käsitlused.

K. Rahu: Kas uurisite ainult põlügenilt tulevat müra või arvestasite ka maantee müra ja muud?

E.R.: Müra modelleerimisel arvestasime militaarmüra, kuna see on alal kõige suurem. Maanteeamet on teinud Tallinn-Narva maanteele mürauringu. Kogemusest võime öelda, et kui võrdleme maantee müra ja laskmistest tingitud müra, siis maantee müra ei anna mudelile midagi juurde ning müra taset see ei tõsta. Erinevaid mürasid kuulete koos, kuid see ei tähenda, et müra detsibellides oleks suurem. Soodla müra modelleerimisel tuleb arvestada ka keskpõlügeni militaarmüra. Müra hindamisel ja modelleerimisel on arvestatud kõige halvemat varianti, kõikide halbade asjaolude koosmõju. Metsa mõju pole arvestatud, kuna on kindlaks tehtud, et metsa mõju müra summutamisel on väike. Müra summutamiseks peaks mets olema tihe ja mitusada meetrit paks, meie tingimustes on mets suure osa ajast raagus. Reaalselt on kindlaks tehtud, et tegelikud müratasemed jäävad allapoole modelleeritud müratasemeid.

Märkus: Matkaraja algus on kaardil vales kohas Peterburi teel. Hetkel on see märgitud algusega Liiapeksilt, tegelikult on see praegu algusega Kelba keskusest.

T.V.: Hea tähelepanek, vaatame selle üle.

Projekt: **Kaitseväe Keskpöügooni REP**Teema: **Detailise lahenduse ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu**Aeg ja koht: **25.10.2018, kell 18.00** Kuusalu Vallavalitsus, Mõisa tee 17, Kiiu alevik

Nr	Nimi	Asutus/Elukoht	Kontakt
1.	Trüna Lepland	Skepast & Puhkim OÜ	trün.lceland@skpt.ee
2.	Eike Riis	Skepast & Puhkim OÜ	eike.riis@skpt.ee
3.	Kati Kraavi	- " -	kati.kraavi@skpt.ee
4.	Silven Koit	Kaitsevägi	silven.koit@mil.ee
5.	Vahur Karus	KU	vahur.karus@mil.ee
6.	Rene Zebare	KU	rene.zebare@mil.ee
7.	Mati Tikerpuu	Kaitsevägi / Kuusalu alevik	mati.tikerpuu@mil.ee
8.	KRISTJAN Oim	KAITSEMISTEERIUM	KRISTJAN.OIM@KAITSEMISTEERIUM.EE
9.	Kaupo Kaarik	RKIK	kaupo.kaarik@kaitseinvesteeringud.ee
10.	Maris Freudenthal	RKIK	maris.freudenthal@kaitseinvesteeringud.ee
11.	ELARI KALMARE	RKIK	elari.kalmar@kaitseinvesteeringud.ee
12.	Siiri Rahu	Kuusalu vald	siiri4@hotmail.ee
13.	Kaupo Rahu	Maavanite, Kuusalu V	kaupora@gmail.com
14.	Elina Einara	KOV	elina.einara@kuusalu.ee
15.	Ivar Põrn	Anija Vald	IVARIP225@GMAIL.COM
16.	Mari Oll	Anija Vald	mari.oll@mail.ee
17.	Ene Valdman	Jõrnatu, Tõreata	ene@enja.ee
18.	Ylle Tamm	Sõnumiteoja	ylle@sonumiteoja.ee
19.	KADI RAUDLA	Kuusalu V	kadi.raudla@kuusalu.ee
20.	Katrin Karu	Matti talu, Surn kila	karukatrin07@gmail.com